

רשומות

הצעות חוק

2 בנובמבר 1998

2756

ד"ג בחשון התשנ"ט

עמוד

72 הצעת חוק-יסוד: הממשלה (ביטול והשבה)

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת חוקה חוק ומשפט:

הצעת חוק-יסוד: הממשלה (ביטול והשבה)*

1. הממשלה היא הרשות המבצעת של המדינה. המהות
2. מקום מושב הממשלה הוא ירושלים. מקום המושב
3. הממשלה מכהנת מכוח אמן הכנסת. מקור הכוח
4. הממשלה אחראית בפני הכנסת אחריות משותפת; שר אחראי בפני ראש הממשלה לתפקידים שעליהם ממונה השר. אחריות
5. (א) הממשלה מורכבת מראש הממשלה ומשרים אחרים. הרכב וכשירות
(ב) ראש הממשלה יהיה מבין חברי הכנסת; שר אחר יכול שיהיה שלא מבין חברי הכנסת, ובלבד שיהיה אזרח ישראלי ותושב ישראל; מי שנהיה לשר שעה שהוא מכהן באחד התפקידים שנושאייהם מנועים מהיות מועמדים לכנסת, נפסקת כהונתו באותו תפקיד עם היותו לשר; ואולם מי שמכהן בתפקיד שופט, דיין של בית דין דתי או קצין בשירות הקבע של צבא הגנה לישראל, לא יהיה לשר אלא אם כן חדל לכהן באותו תפקיד לפחות 100 ימים לפני כן.
- (ג) פרש חבר הכנסת מסיעתו ולא התפטר מכהונתו סמוך לפרישתו, לא יהיה לשר בתקופת כהונתה של אותה כנסת. הוראה זו לא תחול על התפלגות סיעה בתנאים שנקבעו בחוק הבחירות לכנסת; לענין סעיף קטן זה, "פרישה מסיעה" – כמשמעותה בסעיף 6 לחוק-יסוד: הכנסת.
- (ד) שר יהיה ממונה על משרד, אולם יכול שיהיה שר בלי תיק.
- (ה) אחד השרים שהוא חבר הכנסת יכול שיהיה ממלא מקום ראש הממשלה.
- (ו) אחד או שניים מהשרים יכולים להיות סגני ראש הממשלה.

ד ב ר י ה ס ב ר

ניכרת. כדי למנוע הידרדרות בלתי הפיכה של יסודות המשטר, מוצע להחזיר את המצב לקדמותו, לאפשר לראש המפלגה בעלת הסיכויים הטובים יותר להרכיב את הממשלה, ולבטל את הבחירה הישירה לראש הממשלה.

ניתן למנוע את הסחף במערכות השלטון על ידי ביטול הבחירה הישירה עכשיו, במקום לעשות תיקונים נלווים המסכנים את אושיות המשטר הדמוקרטי במדינת ישראל.

נוסח חוק-יסוד: הממשלה, שמוצע לבטלו מצורף בנספח לדברי ההסבר.

קבלתה של הצעת חוק זאת תחייב שינויים בחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב]. התשכ"ט-1969, ובהוקים אחרים.

חוק-יסוד: הממשלה (התשנ"ב-1992), שנכנס לחוקה לקראת הבחירות לכנסת הארבע עשרה, הביא לבחירה ישירה של ראש הממשלה. הניסיון שנרכש מאז תחילת הכנסת הארבע עשרה מעיד שהשיטה הזאת לוקה בחסרונות רבים.

מומחים סבורים שאין להכניס שינויים חלקיים במבנה המשטר הדמוקרטי במדינת ישראל בלי דיון ממצה בשאלה האם ישראל מעוניינת לעבור ממשטר פרלמנטרי למשטר נשיאותי. לאחר הכרעה בסוגיה זו, יש לערוך תיקונים כוללים גם בשיטת הבחירות וגם במערכת האיוונים והבלמים בין רשויות השלטון.

מן הניסיון שהצטבר ברור שמערכת האיוונים בין הרשות המחוקקת לבין המבצעת הופרה, הסחטנות של מפלגות קטנות נמשכת, ומוסד המפלגה נחלש במידה

הצעת חוק מס' 1287/פ; הועברה לוועדה ביום ב' בסיון התשנ"ח (27 במאי 1998).

6. משיש לכונן ממשלה חדשה יטיל נשיא המדינה, לאחר שהתייעץ עם נציגי סיעות בכנסת, את התפקיד להרכיב ממשלה על אחד מחברי הכנסת שהודיע לנשיא, בתוך שלושה ימים מהיום שנשאל, שהוא מוכן לקבל את התפקיד.
7. לחבר הכנסת שנשיא המדינה הטיל עליו את התפקיד להרכיב ממשלה נתונה למילוי תפקידו תקופה של 28 ימים; הנשיא רשאי להאריך תקופה זו בתקופות נוספות, ובלבד שלא יעלו יחד על 14 יום.
8. (א) עברו התקופות לפי סעיף 7 וחבר הכנסת לא הודיע לנשיא המדינה שהרכיב ממשלה, או שהודיע לו לפני כן שאין בידו להרכיב ממשלה, רשאי הנשיא להטיל את התפקיד להרכיב ממשלה על חבר אחר של הכנסת שהודיע לנשיא שהוא מוכן לקבל את התפקיד.
(ב) נשיא המדינה רשאי לחזור ולעשות כאמור בסעיף קטן (א) כל אימת שנתקיים התנאי האמור שם.
(ג) לפני שיטיל את התפקיד להרכיב ממשלה לפי סעיף זה רשאי הנשיא לחזור ולהתייעץ עם נציגי סיעות בכנסת.
(ד) לחבר הכנסת שהתפקיד להרכיב ממשלה הוטל עליו לפי סעיף זה נתונה למילוי תפקידו התקופה האמורה בסעיף 7 והנשיא רשאי להאריך תקופה זו כאמור באותו סעיף.
9. (א) לא הטיל נשיא המדינה את התפקיד להרכיב ממשלה לפי סעיף 8 או שהטילו לפי אותו סעיף וחבר הכנסת לא הודיע לנשיא בתוך 21 יום שהרכיב ממשלה או שהודיע לו לפני כן שאין בידו להרכיב ממשלה, רשאים נציגי סיעות בכנסת שחבריהן מהווים רוב חברי הכנסת לבקש בכתב מנשיא המדינה להטיל את התפקיד על חבר הכנסת פלוני.
(ב) הוגשה לנשיא בקשה כאמור בצירוף הסכמה בכתב של המועמד, יטיל הנשיא את התפקיד להרכיב ממשלה על אותו חבר הכנסת.
(ג) לחבר הכנסת שהתפקיד להרכיב ממשלה הוטל עליו לפי סעיף זה נתונה למילוי תפקידו תקופה של 14 יום.
(ד) הוגשה בקשה כאמור תוך תקופה נוספת שניתנה לחבר הכנסת שעליו הטיל הנשיא את התפקיד לפי סעיף 8, יודיע לו הנשיא על הגשת הבקשה ועם מתן ההודעה יסתיים תפקידו של אותו חבר הכנסת.
10. (א) הטיל נשיא המדינה את התפקיד להרכיב ממשלה לפי סעיפים 6 או 8 ועברה התקופה הנתונה לחבר הכנסת למילוי תפקידו והוא לא הודיע לנשיא שהרכיב ממשלה או שהודיע לנשיא לפני כן שאין בידו להרכיב ממשלה, רשאי הנשיא להודיע ליושב ראש הכנסת שאינו רואה אפשרות להגיע להרכבת ממשלה.
(ב) מתן הודעה ליושב ראש הכנסת לפי סעיף קטן (א), אין בו כדי למנוע את תחולת סעיף 9.
11. נתקבל חוק על התפזרות הכנסת, ייפסקו ההליכים להרכבת ממשלה.
12. נבחרה כנסת חדשה, רשאי נשיא המדינה לפתוח בהליך להרכבת ממשלה לאחר שנתפרסמו תוצאות הבחירות ברשומות ולפני שנתכנסה הכנסת החדשה; ההתייעצות האמורה בסעיף 6 תהיה במקרה זה עם נציגי רשימות מועמדים.

הפסקת הליכים להרכבת ממשלה מוקדמים להרכבת ממשלה

13. (א) הטיל נשיא המדינה על חבר הכנסת את התפקיד להרכיב ממשלה, יודיע על כך ליושב ראש הכנסת ויושב ראש הכנסת יודיע על כך לכנסת.
- (ב) הרכיב חבר הכנסת ממשלה, יודיע על כך לנשיא המדינה וליושב ראש הכנסת, ויושב ראש הכנסת יודיע על כך לכנסת.
14. (א) לא ייעשה הסכם ולא תינתן התחייבות בענין תפקידו של אדם כשר או כסגן שר, אלא בידי נציגים מוסמכים של סיעות הכנסת שהן צד להסכם.
- (ב) מקום שעל פי חוק נתונה הסמכות להעביר אדם מתפקידו, בכנסת, בממשלה, בשירות המדינה, בתאגיד שהוקם בחוק, בחברה ממשלתית או בכל גוף ציבורי אחר – לא ייעשה הסכם ולא תינתן התחייבות בענין אי העברתו של אותו אדם מתפקידו.
- (ג) לא תינתן ערבות במישרין או בעקיפין, בכסף, בשווה כסף, בשירות או בכל טובת הנאה אחרת, להבטחת ביצועם של הסכם או של התחייבות כאמור בסעיף זה, ולא יהיה תוקף לערבות כאמור.
15. (א) סיעה שעשתה הסכם בכתב או שנעשה מטעמה הסכם בכתב בקשר לכינונה של ממשלה או בקשר להבעת אי-אמון לה, תמסור את הנוסח המלא של ההסכם למוכר הכנסת בתוך שלושה ימים מיום החתימה ולא יאוחר מצהרי היום שלפני התייצבות הממשלה בפני הכנסת או הצבעת האי-אמון; כמנין הימים לא יבואו בחשבון ימי מנוחה או שבתון על פי חיקוק.
- (ב) לאחר המועד האמור בסעיף קטן (א) לא ייחתם הסכם בענינים האמורים בו אלא אם כן נדחה המועד להתייצבות הממשלה או להצבעת האי-אמון, לבקשת מי שהוטל עליו התפקיד להרכיב ממשלה או לבקשת מי שביקש את הצבעת האי-אמון, לפי הענין, והמועד החדש שנקבע מאפשר למלא אחר הוראת סעיף קטן (א).
- (ג) מוכר הכנסת יביא לידיעת חברי הכנסת כל הסכם שנמסר לו לפי סעיף זה סמוך למסירתו ולפני התייצבות הממשלה בפני הכנסת או הצבעת האי-אמון.
16. חבר הכנסת שהרכיב ממשלה יעמוד בראשה.
17. משהורכבה הממשלה, תתייצב לפני הכנסת, תודיע על קווי היסוד של מדיניותה, על הרכבה ועל חלוקת התפקידים בין השרים, ותבקש הבעת אמון; הממשלה תיכון משהביעה לה הכנסת אמון, ומאותה שעה ייכנסו השרים לכהונתם.
18. משהביעה הכנסת לממשלה אמון, או סמוך ככל האפשר לאחר מכן, יצהיר ראש הממשלה בפני הכנסת הצהרת אמונים זו: "אני (השם) מתחייב כראש הממשלה לשמור אמונים למדינת ישראל ולחוקיה, למלא באמונה את תפקידי כראש הממשלה ולקיים את החלטות הכנסת"; וכל אחד מן השרים האחרים יצהיר הצהרת אמונים זו: "אני (השם) מתחייב כחבר הממשלה לשמור אמונים למדינת ישראל ולחוקיה, למלא באמונה את תפקידי כחבר הממשלה ולקיים את החלטות הכנסת".
19. (א) הממשלה רשאית לשנות את חלוקת התפקידים בין השרים; השינוי טעון אישור הכנסת.
- (ב) סעיף זה אינו חל על תפקיד ראש הממשלה.

הודעות בקשר להרכבת ממשלה

סיוג להסכם

פרסום הסכמים

הרכבת ממשלה וראשות הממשלה

כינון הממשלה

הצהרת אמונים

שינוי בחלוקת התפקידים

20. הממשלה רשאית, על פי הצעת ראש הממשלה, לצרף שר נוסף לממשלה; החליטה הממשלה לצרף שר, תודיע על כך ועל תפקידו של השר הנוסף לכנסת; עם אישור ההודעה על ידי הכנסת ייכנס השר הנוסף לכהונתו וסמוך ככל האפשר לאישור יצהיר את הצהרת האמונים.
21. נעדר ראש הממשלה מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא את תפקידו, יכהן במקומו ממלא מקום ראש הממשלה עד שישב ראש הממשלה ארצה או עד שיחזור למלא את תפקידו; לא היה ממלא מקום לראש הממשלה או שממלא המקום נעדר מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא את תפקידו, תקבע הממשלה שר אחר מבין השרים שהם חברי הכנסת לכהן כממלא מקומו של ראש הממשלה.
22. נעדר שר, למעט ראש הממשלה, מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא את תפקידו, תקבע הממשלה שר אחר לכהן כממלא מקומו עד שישב ארצה או יחזור למלא את תפקידו; כל עוד לא עשתה הממשלה כאמור, ימלא ראש הממשלה את מקומו של אותו שר.
23. (א) שר, למעט ראש הממשלה, רשאי, לאחר שהודיע לממשלה על כוונתו לעשות כן, להתפטר מן הממשלה על ידי הגשת כתב התפטרות לראש הממשלה; כהונתו בממשלה נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההתפטרות הגיע לידי ראש הממשלה, זולת אם חזר בו השר מהתפטרותו לפני כן.
- (ב) שר שהיה חבר הכנסת והתפטר מכהונתו בכנסת, כהונתו בממשלה נפסקת מהיום שנפסקה חברותו בכנסת.
- (ג) כהונתו של שר בממשלה נפסקת עם בחירתו או התמנותו לאחר התפטרותו שנושאים מנועים מהיות מועמדים לכנסת.
- (ד) שר, למעט ראש הממשלה, שכהונתו בממשלה נפסקה, תקבע הממשלה שר אחר למלא את תפקידו; הקביעה טעונה אישור הכנסת; כל עוד לא עשתה הממשלה כאמור, ימלא ראש הממשלה את תפקידו של אותו שר.
24. (א) ראש הממשלה רשאי, לאחר שהודיע לממשלה על כוונתו לעשות כן, להעביר שר מכהונתו; כהונתו של השר נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההעברה מכהונה נמסר לידיו, זולת אם חזר בו ראש הממשלה לפני כן.
- (ב) ראש הממשלה יודיע לכנסת על העברת שר מכהונתו.
25. (א) הממשלה רשאית להתפטר; משהחליטה על כך, יגיש ראש הממשלה כתב התפטרות לנשיא המדינה.
- (ב) נבחרת כנסת חדשה, רואים את הממשלה כאילו התפטרה ביום הבחירות.
26. (א) ראש הממשלה רשאי, לאחר שהודיע לממשלה על כוונתו לעשות כן, להתפטר על ידי הגשת כתב התפטרות לנשיא המדינה; התפטרות ראש הממשלה – כהתפטרות הממשלה.
- (ב) נפטר ראש הממשלה, רואים את הממשלה כאילו התפטרה ביום פטירתו.
27. הביעה הכנסת לממשלה אי-אמון, יודיע על כך יושב ראש הכנסת לנשיא המדינה, ורואים את הממשלה כאילו התפטרה ביום הבעת האי-אמון.

28. (א) משנבחרה כנסת חדשה או התפטרה הממשלה או התפטר או נפטר ראש הממשלה או הביעה הכנסת לממשלה אי-אמון, יפתח נשיא המדינה בהליכים להרכבת ממשלה חדשה; הממשלה היוצאת תמשיך במילוי תפקידיה עד שתיכון הממשלה החדשה.
- (ב) ראש הממשלה שהתפטר ימשיך במילוי תפקידו עד שתיכון הממשלה החדשה; נפטר ראש הממשלה, תקבע הממשלה שר אחר מבין השרים שהם חברי הכנסת לכהן כראש הממשלה בפועל עד שתיכון הממשלה החדשה.
- (ג) הוראות הסעיפים 20 ו-23(א) ו-(ב) לא יחולו כשהממשלה ממשיכה במילוי תפקידיה בהתאם לסעיף זה.
29. הממשלה תקבע את סררי ישיבותיה ועבודתה, דרכי דיוניה ואופן קבלת החלטותיה, אם דרך קבע ואם לענין מסוים.
30. (א) הממשלה רשאית לפעול על ידי ועדות שרים קבועות, זמניות או לענינים מסוימים.
- (ב) משנתכוננה הממשלה, תפעל בה ועדת שרים לענייני בטחון לאומי שהרכבה: ראש ממשלה – יושב ראש, שר הבטחון, שר החוץ ושר האוצר; ממלא מקום ראש הממשלה, אם מונה, יהיה חבר הוועדה; הממשלה רשאית, לפי הצעת ראש הממשלה, להוסיף חברים לוועדה, ובלבד שמספר חברי הוועדה לא יעלה על מחצית מספרם של חברי הממשלה.
- (ג) לממשלה יהיה צוות, שיקים ויפעיל ראש הממשלה, לייעוץ מקצועי קבוע בתחומי הבטחון הלאומי; ראש הממשלה רשאי להטיל על הצוות תחומי ייעוץ נוספים.
31. (א) הריונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדת השרים בענינים האלה הם סודיים וגילויים ופרסומם אסור; ואלה הענינים:
- (1) בטחון המדינה;
 - (2) יחסי חוץ של המדינה;
 - (3) סוג ענינים אחר שהממשלה ראתה את סודיותו כחיונית למדינה והכריזה עליו, בצו, לצורך סעיף זה;
 - (4) ענין שהממשלה החליטה לשמרו בסוד, ובלבד שגילוי ופרסומו של ענין כזה אינו אסור אלא על מי שידע על ההחלטה.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על דברים שהממשלה או ראש הממשלה, או מי שהממשלה או ראש הממשלה הסמיכוהו לכך, התירו את פרסומם, או על דברים שפרסומם נדרש על פי דין.
32. הממשלה מוסמכת לעשות בשם המדינה, בכפוף לכל דין, כל פעולה שעשייתה אינה מוטלת בדין על רשות אחרת.
33. סמכות הנתונה על פי חוק לשר אחד וחובה המוטלת עליו על פי חוק, רשאית הממשלה להעבירה, כולה או מקצתה, לשר אחר; החלטה לפי הוראה זו טעונה אישור הכנסת.
34. (א) סמכות הנתונה על פי דין לממשלה, רשאית הממשלה לאצול לאחד השרים.

- (ב) סמכות הנתונה לאחר השרים על פי חוק או שהועברה לו על פי סעיף 33, למעט סמכות להתקין תקנות בנות פועל תחיקתי, רשאי השר לאצול, כולה, מקצתה או בסייגים, לעובר ציבור.
- (ג) סמכות שהממשלה אצלה לשר לפי סעיף קטן (א), למעט סמכות להתקין תקנות בנות פועל תחיקתי, רשאי השר לאצלה, כולה, מקצתה או בסייגים, לעובר ציבור אם הסמיכה הממשלה את השר לכך.
- (ד) בסעיף זה – סמכות הנתונה לממשלה או לשר, אף חובה המוטלת עליהם במשמע.
- (ה) הוראות סעיף זה יחולו אם אין כוונה אחרת משתמעת מן החוק המקנה את הסמכות או דמטיל את החובה.
35. שר הממונה על ביצועו של חוק רשאי ליטול לעצמו כל סמכות, למעט סמכות בעלת אופי שיפוטי, הנתונה על פי אותו חוק לעובר מדינה, אם אין כוונה אחרת משתמעת מן החוק; השר רשאי לעשות כאמור לענין מסוים או לתקופה מסוימת.
36. (א) הממשלה רשאית לאחר משרדים, לחלקם, לבטלם ולהקים משרדים חדשים; החלטה לפי הוראה זו טעונה אישור הכנסת.
- (ב) הממשלה רשאית להעביר שטחי פעולה ממשרד למשרד.
37. (א) שר הממונה על משרד רשאי, בהסכמת ראש הממשלה ובאישור הממשלה, למנות לאותו משרד מבין חברי הכנסת סגן שר אחד או שני סגני שר; סגן שר ייכנס לתפקידו משהודיעה הממשלה בכנסת על מינויו; לסגן שר שמונה על ידי ראש הממשלה ייקרא "סגן שר במשרד ראש הממשלה".
- (ב) מי שפרש מסיעתו לא יחמנה לסגן שר בתקופת כהונתה של אותה כנסת. הוראה זו לא תחול על התפלגות סיעה בתנאים שנקבעו בחוק הבחירות לכנסת; לענין סעיף קטן זה, "פרישה מסיעה" – כמשמעותה בסעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת.
38. סגן שר יפעל, בכנסת ובמשרד שנתמנה לו, בשם השר שמינה אותו ובמסגרת הענינים שמסר לו השר.
39. כהונתו של סגן שר פוקעת בכל אחת מאלה:
- (1) סגן השר התפטר בהגשת כתב התפטרות לשר שמינה אותו;
 - (2) אותו שר חדל להיות שר או להיות ממונה על אותו משרד;
 - (3) הממשלה או אותו שר החליטו להפסיק את כהונתו של סגן השר;
 - (4) נכונה ממשלה חדשה;
 - (5) סגן השר חדל להיות חבר הכנסת.
40. (א) ראש הממשלה רשאי להעביר סגן שר מכהונתו לאחר שהודיע על כוונתו לעשות כן לממשלה ולשר הממונה על המשרד שבו מכהן סגן השר; כהונתו של סגן השר נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההעברה מכהונה נמסר ליריג, וזולת אם חזר בו ראש הממשלה לפני כן.
- (ב) ראש הממשלה יודיע לכנסת על העברת סגן שר מכהונתו.

41. שרים וסגני שרים יקבלו שכר ותשלומים אחרים כפי שייקבעו על ידי החלטת הכנסת, והיא רשאית להסמיך לכך את ועדת הכספים. **שכר השרים וסגני השרים**
42. הממשלה, על פי הצעת ראש הממשלה, תמנה את מזכיר הממשלה ותקבע את תפקידיו. **מזכיר הממשלה**
43. (א) מסמך הניתן על ידי הממשלה ייהתם בידי ראש הממשלה או בידי שר אחר שהממשלה הסמיכה לכך, או בידי מזכיר הממשלה.
(ב) אישור בכתב של מזכיר הממשלה שהממשלה עשתה דבר פלוני ישמש ראיה שאכן נעשה הדבר כאמור באישור. **ראיה לפעולת הממשלה**
44. (א) על אלה תודיע הממשלה לכנסת:
(1) קביעה של ממלא מקום לראש הממשלה או של ראש הממשלה בפועל;
(2) התפטרות הממשלה;
(3) התפטרות ראש הממשלה או פטירתו;
(4) התפטרות שר אחר או פטירתו;
(5) העברת שטחי פעולה ממשד למשרד;
(6) פקיעת כהונתו של סגן שר לפי סעיף 39(1) או (3).
(ב) ההודעה תינתן בכנסת, ובימי פגרת הכנסת – ליושב ראש הכנסת והוא יביאה לידיעת חברי הכנסת. **הודעות לכנסת**
45. (א) על אלה תפורסם הודעה ברשומות מטעם הכנסת:
(1) כינון ממשלה, הרכבה וחלוקת התפקידים בין השרים לפי סעיף 17;
(2) אישור שינוי בחלוקת תפקידי השרים לפי סעיף 19;
(3) אישור צירופו של שר נוסף לממשלה לפי סעיף 20;
(4) אישור החלטה לפי סעיפים 33 ו-36(א);
(5) החלטה לפי סעיף 41.
(ב) על אלה תפורסם הודעה ברשומות מטעם הממשלה:
(1) החלטות הממשלה לפי סעיפים 21, 22, 23, 28(ב), 34(א) ו-36(ב);
(2) נטילת סמכות לפי סעיף 35 לתקופה;
(3) מינוי סגן שר לפי סעיף 37 ופקיעת כהונתו לפי סעיף 39(1) או (3);
(4) מינוי מזכיר הממשלה לפי סעיף 42 ופקיעת כהונתו. **פרסום ברשומות**
46. על אף האמור בכל דין אחר אין בכוהן של תקנות שעת חירום לשנות חוק זה, להפקיע זמנית את תוקפו או לקבוע בו תנאים; אין לשנות סעיף זה אלא ברוב חברי הכנסת. **אי-החולה של תקנות שעת חירום**
47. (א) ראש הממשלה או שר הממונה על ביצועו של חוק מוסמך להתקין תקנות לביצועו.
(ב) חוק יכול שיסמיך את ראש הממשלה או שר להתקין תקנות בענין שנקבע בהסמכה. **תקנות**

48. (א) תקנות שהתקינו ראש הממשלה או שר והקובעות ענישה פלילית בשל הפרתן, לא ייכנסו לתוקף אלא אם כן אושרו, לפני פרסומן, על ידי ועדה מוועדות הכנסת שהנושא נמצא בתחום אחריותה; לא החליטה הוועדה בדבר אישור התקנות או דחייתן בתוך 30 ימים מן היום שהתקנות נמסרו לה, יראו את התקנות כאילו אושרו.
- (ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בהוראות חוק-יסוד או חוק אחר הדנות בתקנות.
49. (א) ראתה הכנסת שקיים במדינה מצב של חירום, רשאית היא, ביוזמתה או על פי הצעת הממשלה, להכריז על מצב חירום.
- (ב) תקופת תוקפה של ההכרזה תהא כפי שנקבע בה, אך לא תעלה על שנה; הכנסת רשאית לחזור ולהכריז על מצב חירום כאמור.
- (ג) ראתה הממשלה שקיים במדינה מצב של חירום ושעקב דחיפות הענין יש להכריז על מצב חירום עוד לפני שניתן לכנס את הכנסת, רשאית היא להכריז על מצב חירום; תוקפה של ההכרזה יפקע כעבור 7 ימים מיום נתינתה, אם לא אושרה או בוטלה קודם לכן על ידי הכנסת בהחלטה של רוב חבריה; לא התכנסה הכנסת, רשאית הממשלה לחזור ולהכריז על מצב חירום כאמור בסעיף קטן זה.
- (ד) הכרזות הכנסת או הממשלה על מצב חירום יפורסמו ברשומות; לא ניתן לפרסם הכרזה על מצב חירום ברשומות, תפורסם ההכרזה בדרך מתאימה אחרת, ובלבד שתפורסם ברשומות מיד כשניתן יהיה לעשות כן.
- (ה) הכנסת רשאית, בכל עת, לבטל הכרזה על מצב חירום; הודעה על הביטול תפורסם ברשומות.
50. (א) במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, בטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים; תקנות שעת חירום יונחו על שולחן ועדת החוץ והבטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.
- (ב) ראה ראש הממשלה כי לא ניתן לכנס את הממשלה וכי קיים צורך דחוף וחיוני להתקין תקנות שעת חירום, רשאי הוא להתקין או להסמיך שר להתקין.
- (ג) תקנות שעת חירום כוחן יפה לשנות כל חוק, להפקיע זמנית את תוקפו או לקבוע בו תנאים, וכן להטיל או להגדיל מסים או תשלומי חובה אחרים, והכל זולת אם אין הוראה אחרת בחוק.
- (ד) אין בכוחן של תקנות שעת חירום למנוע פניה לערכאות, לקבוע ענישה למפרע, או להתיר פגיעה בכבוד האדם.
- (ה) לא יותקנו תקנות שעת חירום ולא יפעלו מכוחן הסדרים, אמצעים וסמכויות, אלא במידה שמצב החירום מחייב זאת.
- (ו) תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חודשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק, או שבוטלו על ידי הכנסת בחוק או בהחלטה של רוב חברי הכנסת.
- (ז) תקנות שעת חירום ייכנסו לתוקף עם פרסומן ברשומות; לא ניתן לפרסמן ברשומות, הן יפורסמו בדרך מתאימה אחרת, ובלבד שיפורסמו ברשומות מיד כשניתן יהיה לעשות כן.

(ח) חדל מצב החירום להתקיים, יוסיפו תקנות שעת חירום להתקיים לתקופת תוקפן אך לא יותר מ-60 ימים מסיום מצב החירום; תקנות שעת חירום שתוקפן הוארך בחוק, יוסיפו לעמוד בתוקפן.

51. (א) המדינה לא תפתח במלחמה אלא מכוח החלטת הממשלה.
(ב) אין בסעיף זה כדי למנוע פעולות צבאיות הנדרשות למטרת הגנה על המדינה ובטחון הציבור.

(ג) הודעה על ההלטת הממשלה לפתוח במלחמה לפי סעיף קטן (א) תימסר לועדת החוץ והבטחון של הכנסת בהקדם האפשרי; ראש הממשלה ימסור את ההודעה בהקדם האפשרי גם במליאת הכנסת; הודעה על פעולות צבאיות כאמור בסעיף קטן (ב) תימסר לועדת החוץ והבטחון של הכנסת בהקדם האפשרי.

52. (א) הממשלה תמסור לכנסת ולועדותיה מידע על פי דרישתן ותסייע להן במילוי תפקידן; הוראות מיוחדות ייקבעו בחוק לחיסוי מידע כשהדבר נחוץ להגנה על בטחון המדינה ויחסי החוץ או קשרי מסחר בין-לאומיים שלה, או להגנה על זכות או חסיון שבדין.

(ב) הכנסת רשאית, לפי דרישה של לפחות ארבעים מחבריה, לקיים דיון בהשתתפות ראש הממשלה בנושא שהוחלט עליו; דרישה כאמור יכול שתוגש לא יותר מאחת לחודש.

(ג) הכנסת רשאית לחייב שר להופיע לפניו, וכן רשאית ועדה מועדות הכנסת במסגרת מילוי תפקידיה.

(ד) ועדה מועדות הכנסת רשאית, במסגרת מילוי תפקידיה, באמצעות השר הנוגע בדבר או בדיעתו, לחייב עובד המדינה או כל מי שייקבע בחוק, להתייצב לפניו.

(ה) ראש הממשלה וכל שר רשאים להשמיע את דבריהם לפני הכנסת וועדותיה.

(ו) פרטים לענין ביצוע סעיף זה יכול שייקבעו בחוק או בתקנון הכנסת.

53. חוק-יסוד: הממשלה¹ – בטל.
ביטול חוק-יסוד: הממשלה

54. הוראות חוק-יסוד זה יחולו על הבחירות ועל כינון הממשלה, החל מהבחירות לכנסת החמש עשרה ואילך.
תחילה ותחולה

חברי הכנסת: עוזי לנדאו, יוסי ביילין

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 214; התשנ"ח, עמ' 104.

נספח לדברי ההסבר

חוקי־יסוד: הממשלה¹

המחוקק	1. הממשלה היא הרשות המבצעת של המדינה.
מקום המושב	2. מקום מושבה של הממשלה הוא ירושלים.
מקור הסמכות והרכב (תיקון התשנ"ח)	3. (א) הממשלה מורכבת מראש הממשלה ומשרים.
(ב) ראש הממשלה מכהן מכוח היבחרו בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות וחשאיות, לפי חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה.
(ג) השרים ימונו על־ידי ראש הממשלה; מינוים טעון אישור הכנסת.
(ד) דחתה הכנסת את הצעת ראש הממשלה בדבר הרכב הממשלה, רואים כאילו הביעה הכנסת אי־אמון בראש הממשלה והוראות סעיף 19(ב) יחולו.
מועד הבחירות	4. כל אימת שיהיו בחירות לכנסת, ייערכו באותו מועד גם בחירות לראש הממשלה. למעט בחירות חוזרות לכנסת כתוצאה מערעור בחירות.
בחירות מיוחדות	5. במקרים שנקבעו בחוקי־יסוד זה, ייערכו בחירות נפרדות לראש הממשלה (להלן – בחירות מיוחדות).
הזכות לבחור	6. זכאי לבחור בבחירות לראש הממשלה מי שזכאי לבחור בבחירות לכנסת.

1. ס"ח 1396, התשנ"ב (14.4.1992), עמ' 214 (ת"ב כס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 386).
תיקונים: ס"ח 1555, התשנ"ו (12.1.1996), עמ' 30;
ס"ח 1559, התשנ"ו (31.1.1996), עמ' 52 (התשנ"ו (מס' 2));
ס"ח 1565, התשנ"ו (27.2.1996), עמ' 104 (התשנ"ו (מס' 3));
ס"ח 1568, התשנ"ו (29.2.1996), עמ' 113 ו־114 (התשנ"ו (מס' 4));
ס"ח 1647, התשנ"ח (21.1.1998), עמ' 104.

9985

1.3.1998

¹ צולם מתוך דינים, קובץ החוקים הישראלי, באדיבות הוצאת הלכות בע"מ.

7. כהונתם של ראש הממשלה ושל השרים תהיה לתקופת כהונתה של הכנסת שעמה נבחרו, ובבחירות מיוחדות - לתקופת כהונתה של הכנסת המכהנת אותה שעה, והכל זולת אם נקבע אחרת בחוקי־סוד זה.
8. (א) כשיר להיות מועמד לראש הממשלה מי שנתקיימו בו אלה:
 (1) הוא כשיר להיות מועמד לכנסת וביום הגשת מועמדותו הוא בן שלושים שנה ומעלה;
 (2) נערכות הבחירות לראש הממשלה במועד שבו נערכות הבחירות לכנסת - הוא עומד בראש רשימת מועמדים לאותה כנסת;
 (3) נערכות בחירות מיוחדות - הוא חבר הכנסת.
 (ב) מי שכיהן כראש ממשלה שבע שנים רצופות לא יהיה מועמד בבחירות לראש הממשלה שבסמוך לאחר מכן.
9. (א) אלה רשאים להציע מועמד בבחירות לראש הממשלה:
 (1) מפלגה שהגישה רשימת מועמדים לכנסת, המיוצגת על ידי סיעה או סיעות של הכנסת היוצאת, ושמספר חבריה או המספר הכולל של חבריהן אינו פחות מעשרה;
 (2) מפלגות אחדות שהגישו רשימת מועמדים או רשימות מועמדים, המיוצגות על ידי סיעה או סיעות של הכנסת היוצאת, ושהמספר הכולל של חבריהן אינו פחות מעשרה;
 (3) מפלגה שהגישה רשימת מועמדים לכנסת, ושחמישים אלף בעלי זכות בחירה הודיעו בכתב על תמיכתם במועמד המוצע על ידיה.
 (ב) בבחירות מיוחדות רשאים להציע מועמד -
 (1) מפלגה המיוצגת על ידי סיעה או סיעות של הכנסת, ושמספר חבריה או המספר הכולל של חבריהן אינו פחות מעשרה;
 (2) מפלגות אחדות המיוצגות על ידי סיעה או סיעות של הכנסת, ושהמספר הכולל של חבריהן אינו פחות מעשרה.
10. (א) נוצרה עילה על פי חוקי־סוד זה לעריכת בחירות מיוחדות, ייערכו אותן בחירות ביום ג' האחרון שלפני תום 60 הימים מן היום שבו נוצרה העילה לעריכתן.

תקפת ההודעה

בשירותם של מועמדים לראש הממשלה

הזכות להציע מועמד (תיקון התשנ"ז (כס' 4))

המועד לעריכת בחירות מיוחדות

ממשלה

(ב) נוצרה עילה על פי חוק־יסוד זה לעריכת בחירות מיוחדות. והמועד לעריכתן חל שנה או פחות לפני המועד לקיום הבחירות לכנסת לפי סעיף 9 לחוק־יסוד: הכנסת, יוקדמו הבחירות לכנסת, וייערכו בחירות לכנסת ולראש הממשלה במועד שבו היו אמורות להיערך הבחירות המיוחדות.

החייט מועד
הבחירות בשל
ימי מנוחה

11. חל על פי חוק־יסוד זה המועד לעריכת בחירות לכנסת או לראש הממשלה ביום מנוחה, בערב יום מנוחה או למחרת יום מנוחה, ייערכו הבחירות ביום ג' הראשון שלאחריו שאיננו יום מנוחה, ערב יום מנוחה או למחרת יום מנוחה.

מועמד שנפטר
או שחדל להיות
מועמד

12. (א) נפטר מועמד לראש הממשלה או נבצר ממנו מטעמי בריאות להיות מועמד לאחר המועד האחרון שנקבע בחוק להגשת מועמדים, יידחו הבחירות לכנסת ולראש הממשלה או הבחירות המיוחדות, לפי הענין, והן ייערכו ביום ג' כעבור ארבעה שבועות; נפטר מועמד או נבצר ממנו להיות מועמד לפני המועד האמור, לא יהא בכך כדי לדחות את מועד הבחירות. (ב) התפטר מועמד לראש הממשלה, בין לפני המועד האמור בסעיף קטן (א) ובין לאחריו, לא יהא בכך כדי לדחות את מועד הבחירות. (ג) חדל אדם שמועמדו הוגשה כדין להיות מועמד, רשאי מי שהציעו, תוך שבועיים, אך לא יאוחר מ־96 שעות לפני מועד הבחירות, להציע מועמד אחר תחתיו, ואולם –

(1) היה המועמד מי שהוצע על ידי סיעה או סיעות של הכנסת היוצאת, יהיה המועמד החדש – מי שהסיעה או הסיעות הציעו אותו מבין הכלולים ברשימות המועמדים שלהן לכנסת, ורואים אותו לכל דבר כראשון ברשימת המועמדים שבה היה כלול; בבחירות מיוחדות יוצע המועמד החדש מבין חברי הכנסת; (2) היה המועמד מי שהוצע על ידי חמישים אלף בעלי זכות בחירה, יהיה המועמד החדש מי שנמצא במקום השני ברשימת המועמדים לכנסת שבראשה עמד המועמד שחדל, ובבחירות מיוחדות – יוצע המועמד החדש מבין חברי הכנסת.

בחירת ראש
הממשלה
לתיקון התשנ"ו
(מס' 4)

13. (א) לראש הממשלה ייבחר המועמד שקיבל יותר ממחצית ממספר הקולות הכשרים, ושהוא חבר הכנסת. (ב) לא קיבל שום מועמד מספר קולות כאמור בסעיף קטן (א), יקויימו בחירות חוזרות ביום ג' בשבוע שלאחר השבוע שבו נתפרסמו

9987

1.3.1996

תוצאות הבחירות הראשונות; המועד לבחירות חוזרות בכלי שיט ובנציגויות הדיפלומטיות והקונסולריות של ישראל ייקבע בחוק.

(ג) בבחירות החוזרות יעמדו לבחירה שני המועמדים שקיבלו בבחירות הראשונות את המספרים הגדולים ביותר של קולות כשרים ושהם חברי הכנסת; המועמד שקיבל בבחירות החוזרות את המספר הגדול יותר של קולות כשרים – הוא הנבחר.

(ד) נפטר אחד מן המועמדים לפני קיום הבחירות החוזרות, או שנבצר ממנו מטעמי בריאות לעמוד לבחירה בהן, רשאי מי שהציעו להציע מועמד אחר תחתיו לא יאוחר מ-96 שעות לפני מועד הבחירות, והוראות סעיף 12(ג) יחולו בשינויים המחוייבים; התפטר מועמד בבחירות החוזרות, יבוא תחתיו המועמד שקיבל בבחירות הראשונות את המספר הגדול הבא בתור של קולות כשרים ושהוא חבר הכנסת.

(ה) היה מועמד יחיד, אם בבחירות הראשונות ואם בבחירות החוזרות, יקוימו הבחירות בהצבעה בעדו או נגדו, והוא ייבחר אם מספר הקולות הכשרים שניתנו בעדו עלה על מספר הקולות הכשרים שניתנו נגדו.

(ו) לא נבחר שום מועמד כאמור בסעיף זה, ייערכו בחירות מיוחדות.

(ז) תוצאות הבחירות לראש הממשלה יפורסמו ברשומות תוך 8 ימים מיום הבחירות.

14. (א) תוך 45 ימים מיום פרסום תוצאות הבחירות יתייצב הנבחר לראש הממשלה לפני הכנסת. יציג את שרי הממשלה, יודיע על חלוקת התפקידים ביניהם ועל קווי היסוד של מדיניות הממשלה, וראש הממשלה והשרים יכנסו לכהונתם, ובלבד שקוימו הוראות סעיף 33(א) ר(ב); סמוך ככל האפשר לאחר מכן, יצהירו ראש הממשלה והשרים בפני הכנסת הצהרת אמונים בנוסח הקבוע בסעיף קטן (ג).

(ב) ראש הממשלה הנבחר ימסור ליושב-ראש הכנסת הודעה מוקדמת על נכונותו להתייצב לפני הכנסת לא יאוחר משבעה ימים לפני תום המועד האמור בסעיף קטן (א); נמסרה הודעה שלא בזמן אחד הכנסים של הכנסת, יכנס יושב-ראש הכנסת את הכנסת, לענין זה.

(ג) וזו לשון הצהרת האמונים של ראש הממשלה:
 "אני (השם) מתחייב כראש הממשלה לשמור אמונים למדינת ישראל ולחוקיה, למלא באמונה את תפקידי כראש הממשלה ולקיים את החלטות הכנסת."

תחילת הבהנה

ממשלה

וזו לשון הצהרת האמונים של השרים:

"אני (השם) מתחייב כחבר הממשלה לשמור אמונים למדינת ישראל ולחוקיה, למלא באמונה את תפקידי כחבר הממשלה ולקיים את החלטות הכנסת."

אייחגנת
הממשלה במעך

15. (א) לא הוצגה הממשלה לפני הכנסת כאמור בסעיף 14, ייערכו בחירות מיוחדות.

(ב) מי שנבחר לראש הממשלה ולא הציג ממשלה כאמור, וחזר ונבחר, ושוב לא הציג ממשלה כאמור, לא יהיה מועמד לראש הממשלה בבחירות המיוחדות שייערכו בסמוך לאחר מכן.

כשירותם של
השרים
(תיקון התשנ"ז
(כס' 4))

16. (א) לא יתמנה לשר מי שאינו כשיר להיות מועמד לכנסת, ואולם מי שכיהן במשרה או בתפקיד המפורטים בסעיף 7 לחוק-יסוד: הכנסת, יכול שיתמנה לשר, ובלבד שחדל לכהן באותם משרה או תפקיד לפני מינויו.

(ב) לא יתמנה לשר מי שהורשע בעבירה שיש עמה קלון וטרם חלפו עשר שנים מיום שגמר לרצות את עונשו.

(ג) חבר הכנסת שפרש מסיעתו ולא התפטר מכהונתו סמוך לפרישתו, לא יתמנה לשר בתקופת כהונתה של אותה כנסת.

(ד) לא יתמנה לשר מי שהינו בעל אזרחות נוספת שאינה ישראלית, אם דיני המדינה שהוא אזרח שלה מאפשרים את שחרורו מאזרחות זו, אלא לאחר שעשה את כל הדרוש מצדו לשם שחרורו ממנה.

פירכום הסכמים
(תיקון התשנ"ח)

17. (א) נעשה הסכם בכתב בקשר לבחירות לראש הממשלה או לכינונה של ממשלה, או בקשר להבעת אי-אמון בראש הממשלה, או בקשר לצירוף שרים נוספים לממשלה לאחר כינונה, או בקשר למינויו של סגן שר, ימסרו הצדדים להסכם את נוסחו המלא למזכיר הכנסת תוך שלושה ימים מיום החתימה ולא יאוחר מ-48 שעות לפני יום הבחירות או 24 שעות לפני הצגת הממשלה או הצבעת אי-האמון, לפי הענין; במנין הימים והשעות לא יבואו בחשבון ימי מנוחה או שבתון על-פי חיקוק; נעשה הסכם מטעם רשימת מועמדים לכנסת, ימסרו אותו הצדדים להסכם מיד למזכיר הכנסת.

(ב) מזכיר הכנסת יביא מיד לידיעת חברי הכנסת, ובתקופה של בחירות לכנסת - גם לידיעת באי כוח רשימות המועמדים כל הסכם שנמסר לו לפי סעיף זה.

9989

1.3.1998

(ג) לאחר המועד האמור בסעיף קטן (א) לא ייחתם הסכם בקשר לענינים האמורים בו, אלא אם כן נקבע מועד חדש לאותו ענין, המאפשר פרסום ההסכם כאמור בסעיף זה.

18. (א) מקום שעל-פי חוק נתונה סמכות להעביר אדם מתפקידו בכנסת, בממשלה, בשירות המדינה, בתאגיד שהוקם בחוק, בחברה ממשלתית או בכל גוף ציבורי אחר – לא ייעשה הסכם ולא תינתן התחייבות בענין אי-העברתו של אותו אדם מתפקידו.

סידר להסכם

(ב) לא תינתן ערבות במישרין או בעקיפין, בכסף, בשווה כסף, בשירות או בכל טובת הנאה אחרת, להבטחת ביצועם של הסכם או של התחייבות כאמור בסעיף זה, ולא יהיה תוקף לערבות כאמור.

19. (א) הכנסת רשאית, ברוב של חבריה, להביע אי-אמון בראש הממשלה.

הבעת אי-אמון
(תיקון התשנ"ח)

(ב) הבעת אי-אמון של הכנסת בראש הממשלה, יראוה כהחלטת הכנסת על התפזרותה לפני גמר תקופת כהונתה.

20. לא נתקבל חוק התקציב תוך שלושה חדשים לאחר תחילתה של שנת הכספים, יראו בתום התקופה האמורה כאילו החליטה הכנסת על התפזרותה לפני גמר תקופת כהונתה.

התפזרות מסאת
אי-קבלת חוק
התקציב

21. (א) הביעה הכנסת אי-אמון בראש הממשלה, או שלא נתקבל חוק התקציב כאמור בסעיף 20, ייערכו בחירות לכנסת ולראש הממשלה ביום ג' האחרון שלפני תום 60 הימים מיום הבעת אי-האמון או מתום התקופה האמורה בסעיף 20.

בחירות
מיקדמת
(תיקון התשנ"ח)

(ב) הוראות סעיפים 34 ו-35 לחוקיסוד: הכנסת לא יחולו לענין התפזרות הכנסת לפי סעיפים 19 ו-20.

(ג) על הבעת אי-אמון כאמור או על אי קבלת חוק התקציב כאמור יפרסם יושב-ראש הכנסת הודעה ברשומות.

22. (א) נוכח ראש הממשלה כי קיים בכנסת רוב המתנגד לממשלה, ושעקב כך נמנעת אפשרות לפעולה תקינה של הממשלה, רשאי הוא, בהסכמת נשיא המדינה, לפזר את הכנסת בצו שיפורסם ברשומות; רואים החלטה לפזר את הכנסת כהחלטת הכנסת על התפזרותה לפני גמר תקופת

פזור הכנסת על
די ראש
הממשלה

1.3.1998

9990

ממשלה

כהונתה, וייערכו בחירות לכנסת ולראש הממשלה ביום ג' האחרון שלפני תום 60 הימים מיום פיזור הכנסת.

(ב) ראש הממשלה לא יהיה רשאי להשתמש בסמכותו לפי סעיף

זה -

(1) מתחילת כהונתה של כנסת חדשה ועד לכינון הממשלה החדשה;

(2) מהיום שבו החליטה ועדת הכנסת של הכנסת להמליץ על העברתו מכהונתו עד היום שבו החליטה מליאת הכנסת בענין, כאמור בסעיפים 26 ו-27.

התפטרות ראש הממשלה

23. (א) ראש הממשלה רשאי, לאחר שהודיע לממשלה על כוונתו לעשות כן, להתפטר על-ידי הגשת כתב התפטרות לנשיא המדינה; ההתפטרות תיכנס לתוקף כעבור 48 שעות לאחר שהגיע כתב ההתפטרות לידי הנשיא, זולת אם חזר בו ראש הממשלה לפני כן.

(ב) ראש הממשלה שהתפטר, יודיע על כך ליושב-ראש הכנסת, ויושב-ראש הכנסת יודיע על כך לכנסת.

(ג) התפטר ראש הממשלה, ייערכו בחירות מיוחדות.

ראש הממשלה שחדל לכהן כחבר הכנסת

24. ראש הממשלה שחדל לכהן כחבר הכנסת, דינו כדין ראש הממשלה שהתפטר.

חקירת ראש הממשלה ואישומו

25. (א) לא תיפתח חקירה פלילית נגד ראש הממשלה אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, ולא יוגש כתב אישום נגד ראש הממשלה אלא בידי היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) כתב אישום נגד ראש הממשלה יוגש ויתברר בבית המשפט המחוזי בירושלים, שיישב בהרכב של שלושה שופטים.

(ג) בית המשפט שהרשיע את ראש הממשלה בעבירה, יקבע בפסק דינו אם יש באותה עבירה משום קלון.

העברה מכהונת משרת עבירה

26. (א) הכנסת רשאית, בהחלטה ברוב חבריה, להעביר מכהונתו את ראש הממשלה שהורשע בעבירה שיש עמה קלון.

(ב) תוך שלושים ימים מהיום שבו פסק הדין נעשה סופי, תחליט ועדת הכנסת של הכנסת בדבר המלצתה לענין העברת ראש הממשלה מכהונתו; לא תחליט הוועדה להמליץ על העברת ראש הממשלה מכהונתו אלא ברוב חבריה; החליטה ועדת הכנסת להמליץ על העברת ראש

הממשלה מכהונתו. תביא את המלצתה בפני מליאת הכנסת; לא הביאה ועדת הכנסת את המלצתה תוך המועד האמור, יעלה יושב־ראש הכנסת את הענין לדיון במליאת הכנסת במועד הקרוב האפשרי.

(ג) ועדת הכנסת והכנסת לא יחליטו בדבר העברת ראש הממשלה מכהונתו אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון טענותיו לפניו.

(ד) החליטה הכנסת להעביר את ראש הממשלה מכהונתו, ייערכו בחירות מיוחדות.

(ה) הוראות סעיפים 42 א ו-42 ב לחוק־יסוד: הכנסת לא יחולו על ראש הממשלה.

27. (א) הכנסת רשאית, ברוב של שמונים מחבריה, להעביר את ראש הממשלה מכהונתו.

העברה מכהונה
שלא מחמת
עבירה

(ב) הצעה להעביר את ראש הממשלה מכהונתו תוגש על ידי ארבעים חברי הכנסת לפחות ליושב־ראש הכנסת, והוא יעבירה לדיון בוועדת הכנסת של הכנסת.

(ג) ועדת הכנסת תחליט בענין ההצעה ותביא את המלצתה בפני מליאת הכנסת תוך שלושים ימים מיום שההצעה הועברה אליה; לא הביאה ועדת הכנסת את המלצתה תוך המועד האמור, יעלה יושב־ראש הכנסת את הענין לדיון במליאת הכנסת במועד הקרוב האפשרי.

(ד) ועדת הכנסת והכנסת לא יחליטו בדבר העברת ראש הממשלה מכהונתו אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון טענותיו לפניו.

(ה) החליטה הכנסת להעביר את ראש הממשלה מכהונתו, ייערכו בחירות מיוחדות.

28. נפטר ראש הממשלה או נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו, ייערכו בחירות מיוחדות.

פטירת ראש
הממשלה

29. (א) נפטר ראש הממשלה, נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו, או שהועבר מכהונתו, תקבע הממשלה אחד השרים, שהוא חבר הכנסת, לכהן כראש הממשלה בפועל, עד שייכנס לכהונתו ראש הממשלה החדש.
(ב) לראש הממשלה בפועל יהיו כל הסמכויות של ראש הממשלה זולת הסמכות לפזר את הכנסת.

ראש הממשלה
בפועל

30. (א) נעדר ראש הממשלה מן הארץ יזמן את ישיבות הממשלה וינהל אותן אחד השרים שמינה ראש הממשלה.

אי יכולת תפקיד

ממשלה

(ב) נבצר מראש הממשלה זמנית למלא את תפקידו לתקופה שאינה עולה על מאה ימים רצופים, ימלא את מקומו אחד השרים שהוא חבר הכנסת ושראש הממשלה קבעו; לא נקבע ממלא מקום או שנקבע, אך נבצר ממנו למלא את תפקידו – יכהן כממלא מקום ראש הממשלה אחד השרים שהוא חבר הכנסת ושבחרה לכך הממשלה, עד שיחזור למלא את תפקידו ראש הממשלה או ממלא מקומו הקבוע.

(ג) הוראת סעיף קטן (א) תחול על ממלא מקום ראש הממשלה בתקופה שבה הוא ממלא את מקומו.

(ד) חלפו מאה ימים רצופים שבהם נבצר מראש הממשלה למלא את תפקידו והוא לא חזר למלאו, יראוהו כמי שנבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו, ויחולו הוראות סעיפים 28 ו-29.

המשך כהונת
ראש הממשלה
והשרים
(תיקון התשנ"ח)

31. (א) ראש הממשלה שהתפטר או שהכנסת הביעה בו אי-אמון, ימשיך במילוי תפקידו עד שייכנס לכהונתו ראש הממשלה החדש שנבחר.

(ב) נפטר ראש הממשלה, נבצר ממנו דרך קבע למלא תפקידו, התפטר, או הועבר מכהונתו, או שהכנסת הביעה בו אי-אמון – יוסיפו השרים לכהן בתפקידם עד שייכנס לתפקידו ראש הממשלה החדש שנבחר.

רציפות
הממשלה

32. נערכות בחירות לכנסת ולראש הממשלה או בחירות מיוחדות, ימשיכו ראש הממשלה והשרים של הממשלה היוצאת במילוי תפקידם עד שייכנסו לכהונתם ראש הממשלה והשרים של הממשלה החדשה.

השרים

33. (א) מספר חברי הממשלה, לרבות ראש הממשלה, לא יעלה על שמונה עשר ולא יפחת משמונה.

(ב) לפחות מתצית השרים יהיו חברי הכנסת.

(ג) שר יהיה ממונה על משרד, אולם יכול שיהיה שר בלי תיק.

(ד) ראש הממשלה יכול שיכהן גם כשר הממונה על משרד.

(ה) בכפוף להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) רשאי ראש הממשלה לצרף שרים נוספים לממשלה לאחר כינונה; תחילת כהונתו של שר שצורף תהא עם מסירת הודעה מאת ראש הממשלה לכנסת על מינויו; סמוך לאחר מכן ימסור השר בכנסת הצהרת אמונים בנוסח הקבוע בסעיף 14(ג).

(ו) שר אחראי בפני ראש הממשלה לתפקידים שעליהם הוא ממונה, והוא חייב במתן דין וחשבון לכנסת על מילוי תפקידו.

34. (א) בממשלה שמספר חבריה, לרבות ראש הממשלה, אינו עולה על שמונה, אין להעביר שר מכהונתו.

מספר השרים
פחת מהדרוש

(ב) פחת מספר חברי הממשלה, לרבות ראש הממשלה, משמונה, ימנה ראש הממשלה תוך 72 שעות, שר או שרים להשלמת המספר הדרוש, ועד אז הוא לא יהא רשאי להעביר שר מכהונתו; לא הושלם המספר כאמור ייערכו בחירות מיוחדות.

35. (א) שר רשאי להתפטר מהממשלה על ידי הגשת כתב התפטרות לראש הממשלה; כהונתו בממשלה נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההתפטרות הגיע לראש הממשלה, זולת אם חזר בו השר מהתפטרותו לפני כן.

הפסקת כהונתו
של שר

(ב) ראש הממשלה רשאי, בהודעה בכתב, להעביר שר מכהונתו; כהונתו של השר נפסקת 48 שעות לאחר שכתב ההעברה מכהונה נמסר לידיו, זולת אם חזר בו ראש הממשלה לפני כן.

(ג) הכנסת רשאית להעביר שר מכהונתו בהחלטה ברוב של שבעים מחבריה; הכנסת לא תדון בהעברת שר מכהונתו אלא על פי המלצת רוב חברי ועדת הכנסת ולאחר שניתנה לשר הזדמנות לטעון טענותיו בפני הועדה ובפני מליאת הכנסת.

(ד) על הפסקת כהונתו של שר יודיע ראש הממשלה לממשלה ולכנסת, בישיבתן או בדרך אחרת.

36. (א) חדל שר לכהן, נעדר מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא את תפקידו, ימלא את התפקיד – ראש הממשלה או שר שיקבע ראש הממשלה, עד שיחזור השר למלא את תפקידו או עד שיתמנה מחליפו; על מילוי מקומו של שר ימסור ראש הממשלה הודעה לממשלה וליושב־ראש הכנסת, ויושב־ראש הכנסת יודיע על כך לכנסת.

מילוי מקום שר
ותיקון התכנון
(מס' 12)

(ב) תקופת מילוי המקום של שר שחדל לכהן כאמור בסעיף קטן (א), לא תעלה על שלושה חודשים; בסיומה רשאי ראש הממשלה, באישור הממשלה, למנות חבר הכנסת להיות שר בתפקידו של השר שחדל לכהן כאמור, לתקופה שלא תעלה על שנה, ומינויו אינו טעון אישור הכנסת.

37. (א) שר הממונה על משרד רשאי, באישור ראש הממשלה, למנות לאותו משרד מבין חברי הכנסת סגן שר, וכן רשאי ראש הממשלה למנות למשרדו סגן שר כאמור; סגן שר ייכנס לתפקידו משהודיעה הממשלה

סגני שרים

1.3.1998

9994

ממשלה

בכנסת על מינויו; לסגן שר שמונה על ידי ראש הממשלה ייקרא "סגן שר במשרד ראש הממשלה"; מספר סגני השרים לא יעלה על ששה.
(ב) סגן שר יפעל, בכנסת ובמשרד שנתמנה לו, בשם חבר הממשלה שמינה אותו ובמסגרת העניינים שמסר לו.
(ג) חבר הכנסת שפרש מסיעתו ולא התפטר מכהונתו סמוך לפרישתו, לא יתמנה לסגן שר בתקופת כהונתה של אותה כנסת.

הפסקת כהונתו של סגן שר

38. כהונתו של סגן שר נפסקת בכל אחת מאלה:

- (1) סגן השר התפטר בהגשת כתב התפטרות לחבר הממשלה שמינה אותו;
- (2) אותו שר חדל להיות שר או להיות ממונה על אותו משרד, ובסגן שר במשרד ראש הממשלה - ראש הממשלה חדל לכהן;
- (3) ראש הממשלה או אותו שר החליטו להפסיק כהונתו של סגן השר;
- (4) סגן השר חדל להיות חבר הכנסת.

ראש הממשלה ותפקוד הממשלה

39. (א) ראש הממשלה רשאי -

- (1) לקבוע את תפקידי השרים;
- (2) לשנות את חלוקת התפקידים בין השרים;
- (3) להעביר סמכויות וחובות שלא נקבעו בחוק משר אחד לשר אחר;
- (4) להעביר שטחי פעולה ממשרד למשרד;
- (5) לקבוע את משרדי הממשלה וכן לאחד משרדים, לחלקם, לבטלם ולהקים משרדים חדשים, ומשעשה כן, ימסור הודעה לכנסת;
- (6) למנות ועדות שרים קבועות, זמניות או לעניינים מסויימים; מונתה ועדה, רשאית הממשלה לפעול באמצעותה.
(א1) בממשלה תפעל ועדת שרים לענייני בטחון לאומי שהרכבה: ראש הממשלה - יושב ראש, שר הבטחון, שר המשפטים, שר החוץ, השר לבטחון פנים ושר האוצר; הממשלה רשאית, לפי הצעת ראש הממשלה, להוסיף חברים לוועדה, ובלבד שמספר חברי הוועדה לא יעלה על תשעה.
(ב) סמכות הנתונה על פי חוק לשר אחד, רשאי ראש הממשלה להעבירה, כולה או מקצתה, לשר אחר; החלטה לפי הוראה זו טעונה אישור הכנסת.

(המיוחד בעמוד 9994א)

1/9994

1.3.1996

ממשלה

(ג) ראש הממשלה ינהל את עבודת הממשלה ויקבע בתקנון את סדרי העבודה וסדרי ההצבעה בממשלה ובוודותיה.
(ד) החלטות הממשלה יתקבלו ברוב קולות; היו הקולות שקולים, יהיה לראש הממשלה קול נוסף.
(ה) לממשלה יהיה צוות, שיקים ויפעיל ראש הממשלה, לייעוץ מקצועי קבוע בתחומי הבטחון הלאומי; ראש הממשלה רשאי להטיל על הצוות תחומי ייעוץ נוספים.

40. הממשלה מוסמכת לעשות בשם המדינה, בכפוף לכל דין, כל פעולה שעשייתה אינה מוטלת בדין על רשות אחרת.

סמכויות
הממשלה

41. (א) סמכות הנתונה על פי דין לממשלה, למעט סמכויות לפי חוק-יסוד זה, רשאית הממשלה לאצול לאחד השרים.

(ב) סמכות הנתונה לאחד השרים על פי חוק או שהועברה לו על פי סעיף 39(ב), למעט סמכות להתקין תקנות, רשאי השר לאצול, כולה, מקצתה, או בסייגים, לעובד ציבור.

(ג) סמכות שהממשלה אצלה לשר, למעט סמכות להתקין תקנות, רשאי השר לאצלה, כולה, מקצתה או בסייגים, לעובד ציבור אם הסמיכה אותו הממשלה לכך.

(ד) לענין סעיף זה ולענין סעיף 39(ב) -

(1) סמכות הנתונה לממשלה או לשר, אף חובה המוטלת עליהם במשמע;

(2) שר - לרבות ראש הממשלה.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו אם אין כוונה אחרת משתמעת מן החוק המקנה את הסמכות או מטיל את החובה.

42. שר, לרבות ראש הממשלה, הממונה על ביצועו של חוק, רשאי ליטול לעצמו כל סמכות, למעט סמכות בעלת אופי שיפוטי, הנתונה על פי אותו חוק לעובד מדינה, אם אין כוונה אחרת משתמעת מן החוק; השר רשאי לעשות כאמור לעניין מסויים או לתקופה מסויימת.

נטילת סמכויות

43. ראש הממשלה, השרים וסגני השרים ימלאו את תפקידם בנאמנות, ולא יעסקו בפעילות כלכלית או ציבורית אלא בתחומים ולפי כללים שקבעה הממשלה.

ייחוד תפקידים

9994

1.12.1996

44. (א) הדיונים וההחלטות של הממשלה ושל ועדות השרים בעניינים הבאים הם סודיים וגילויים ופרסומם אסור; ואלה העניינים:
- (1) בטחון המדינה;
 - (2) יחסי חוץ של המדינה;
 - (3) סוג עניינים אחר שהממשלה ראתה את סודיותו כחיונית למדינה והכריזה עליו, בצו, לצורך סעיף זה;
 - (4) ענין שהממשלה החליטה לשמרו בסוד, ובלבד שגילוי ופרסומו של ענין כזה אינו אסור אלא על מי שידע על ההחלטה.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על דברים שהממשלה או ראש הממשלה, או מי שהממשלה או ראש הממשלה הסמיכוהו לכך, התירו את פרסומם, או על דברים שפרסומם נדרש על פי דין.
45. משכורתם של ראש הממשלה, השרים וסגני השרים ותשלומים אחרים שישולמו להם בתקופת כהונתם או לאחריה, או לשאיריהם לאחר מותם, ייקבעו בחוק או בהחלטה של הכנסת, או של ועדה ציבורית שהכנסת מינתה לכך.
46. הממשלה, על פי הצעת ראש הממשלה, תמנה את מזכיר הממשלה, ותקבע את תפקידיו.
47. (א) ראש הממשלה או שר הממונה על ביצועו של חוק מוסמך להתקין תקנות לביצועו.
- (ב) חוק יכול שיסמך את ראש הממשלה או שר להתקין תקנות בענין שנקבע בהסמכה.
48. (א) תקנות שהתקינו ראש הממשלה או שר והקובעות ענישה פלילית בשל הפרתן, לא ייכנסו לתוקף אלא אם כן אושרו, לפני פרסומן, על ידי ועדה מועדות הכנסת שהנושא נמצא בתחום אחריותה; לא החליטה הועדה בדבר אישור התקנות או דחייתן בתוך שלושים ימים מן היום שהתקנות נמסרו לה, יראו את התקנות כאילו אושרו.
- (ב) אין בהוראת סעיף זה כדי לפגוע בהוראות חוק-יסוד או חוק אחר הדנות בתקנות.

סודיות

משכורת
וגילאות

מזכיר הממשלה

תקנות

סיקח הכנסת
על חקיקת
הבשנה

ממשלה

49. (א) ראתה הכנסת שקיים במדינה מצב של חירום, רשאית היא, ביוזמתה או על פי הצעת הממשלה, להכריז על מצב חירום.¹
- (ב) תקופת תוקפה של ההכרזה תהא כפי שנקבע בה, אך לא תעלה על שנה; הכנסת רשאית לחזור ולהכריז על מצב חירום כאמור.
- (ג) ראתה הממשלה שקיים במדינה מצב של חירום ושעקב דחיפות הענין יש להכריז על מצב חירום עוד לפני שניתן לכנס את הכנסת, רשאית היא להכריז על מצב חירום; תוקפה של ההכרזה יפקע כעבור שבעה ימים מיום נתינתה, אם לא אושרה או בוטלה קודם לכן על ידי הכנסת בהחלטה של רוב חבריה; לא התכנסה הכנסת, רשאית הממשלה לחזור ולהכריז על מצב חירום כאמור בסעיף קטן זה.
- (ד) הכרזות הכנסת או הממשלה על מצב חירום יפורסמו ברשומות; לא ניתן לפרסם הכרזה על מצב חירום ברשומות, תפורסם ההכרזה בדרך מתאימה אחרת, ובלבד שתפורסם ברשומות מיד כשניתן יהיה לעשות כן.
- (ה) הכנסת רשאית, בכל עת, לבטל הכרזה על מצב חירום; הודעה על הביטול תפורסם ברשומות.
50. (א) במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת-חירום כדי להגן על המדינה, בטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים; תקנות שעת-חירום יונחו על שולחן ועדת החוץ והבטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.
- (ב) ראה ראש הממשלה כי לא ניתן לכנס את הממשלה וכי קיים צורך דחוף וחיוני להתקין תקנות שעת-חירום, רשאי הוא להתקין או להסמיק שר להתקין.
- (ג) תקנות שעת-חירום כוחן יפה לשנות כל חוק, להפקיע זמנית את תוקפו או לקבוע בו תנאים, וכן להטיל או להגדיל מסים או תשלומי חובה אחרים, והכל זולת אם אין הוראה אחרת בחוק.
- (ד) אין בכוחן של תקנות שעת-חירום למנוע פניה לערכאות, לקבוע ענישה למפרע, או להתיר פגיעה בכבוד האדם.
- (ה) לא יותקנו תקנות שעת-חירום ולא יופעלו מכוחן הסדרים, אמצעים וסמכויות, אלא במידה שמצב החירום מחייב זאת.
- (ו) תוקפן של תקנות שעת-חירום יפקע כעבור שלושה חדשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק, או שבוטלו עלידי הכנסת בחוק או בהחלטה של רוב חברי הכנסת.

1. הכרזה על מצב חירום פורסמה ב"פ 4533, התשנ"ז, עמ' 3948. תוקף ההכרזה – לתקופה של שנה מיום 27.5.1997.

(ז) תקנות שעת-חירום ייכנסו לתוקף עם פרסומן ברשומות; לא ניתן לפרסמן ברשומות, הן יפורסמו בדרך מתאימה אחרת, ובלבד שיפורסמו ברשומות מיד כשניתן יהיה לעשות כן.
 (ח) חדל מצב החירום להתקיים, יוסיפו תקנות שעת-חירום להתקיים לתקופת תוקפן אך לא יותר מ-60 ימים מסיום מצב החירום; תקנות שעת-חירום שתוקפן הוארך בחוק, יוסיפו לעמוד בתוקפן.

51. (א) המדינה לא תפתח במלחמה אלא מכוח החלטת הממשלה.
 (ב) אין בסעיף זה כדי למנוע פעולות צבאיות הנדרשות למטרת הגנה על המדינה ובטחון הציבור.

הברות מלחמה

(ג) הודעה על החלטת הממשלה לפתוח במלחמה לפי סעיף קטן (א) תימסר לועדת החוץ והבטחון של הכנסת בהקדם האפשרי; ראש הממשלה ימסור את ההודעה בהקדם האפשרי גם במליאת הכנסת; הודעה על פעולות צבאיות כאמור בסעיף קטן (ב) תימסר לועדת החוץ והבטחון של הכנסת בהקדם האפשרי.

52. (א) הממשלה תמסור לכנסת ולועדותיה מידע על פי דרישתן ותסייע להן במילוי תפקידן; הוראות מיוחדות ייקבעו בחוק לחיסוי מידע כשהדבר נחוץ להגנה על בטחון המדינה ויחסי החוץ או קשרי מסחר בינלאומיים שלה, או להגנה על זכות או חסיון שבדין.

הממשלה וועדות הכנסת

(ב) הכנסת רשאית, לפי דרישה של לפחות ארבעים מחבריה, לקיים דיון בהשתתפות ראש הממשלה בנושא שהוחלט עליו; דרישה כאמור יכול שתוגש לא יותר מאחת לחודש.

(ג) הכנסת רשאית לחייב שר להופיע לפניו, וכן רשאית ועדה מועדות הכנסת במסגרת מילוי תפקידיה.

(ד) ועדה מועדות הכנסת רשאית, במסגרת מילוי תפקידיה, באמצעות השר הנוגע בדבר או בידיעתו, לחייב עובד המדינה או כל מי שייקבע בחוק, להתייצב לפניו.

(ה) ראש הממשלה וכל שר רשאים להשמיע את דבריהם לפני הכנסת וועדותיה.

(ו) פרטים לעניין ביצוע סעיף זה יכול שייקבעו בחוק או בתקנון הכנסת.

53. על אף האמור בכל דין, אין בכוחן של תקנות שעת-חירום לשנות חוקיסוד זה, להפקיע זמנית את תוקפו או לקבוע בו תנאים.

אי תחולה של תקנות שעת-חירום

1.9.1997

79994

ממשלה

הודעות לבנסת

54. (א) על אלה תודיע הממשלה לכנסת:

- (1) מינוי ממלא מקום לראש הממשלה או מינוי ראש הממשלה בפועל;
 - (2) התפטרות ראש הממשלה או פטירתו;
 - (3) התפטרות שר או פטירתו;
 - (4) העברת שטחי פעולה ממשרד למשרד;
 - (5) פקיעת כהונתו של סגן שר.
- (ב) ההודעה תינתן בכנסת, ובימי פגרת הכנסת - ליושב־ראש הכנסת, והוא יביא אותה לידיעת חברי הכנסת.

פרסום ברשומות
(תיקון התשנ"ח)

55. (א) על אלה תפורסם הודעה ברשומות מטעם הכנסת:

- (1) הבעת אי־אמון מאת הכנסת בראש הממשלה;
 - (2) העברת ראש הממשלה מכהונתו;
 - (3) העברת שר מכהונתו על־ידי הכנסת;
 - (4) אישור הכנסת לפי סעיף 39(ב);
 - (5) החלטה לפי סעיף 45.
- (ב) על אלה תפורסם הודעה ברשומות מטעם הממשלה:
- (1) התייצבות הממשלה לפני הכנסת, השרים וחלוקת התפקידים ביניהם;
 - (2) צירוף שר לממשלה;
 - (3) נטילת סמכות לפי סעיף 42;
 - (4) החלטות ראש הממשלה לפי סעיף 39(א)(1) עד (5);
 - (5) מינוי סגן שר או פקיעת כהונתו;
 - (6) מינוי מזכיר הממשלה;
 - (7) העברת שר מכהונתו על־ידי ראש הממשלה.

יציבות החוק

56. (א) אין לשנות חוק־יסוד זה אלא ברוב חברי הכנסת; ואולם הוראה הקובעת כי החלטת הכנסת תתקבל ברוב של מספר נקוב של חברי הכנסת, לא תשונה אלא באותו מספר לפחות של חברי הכנסת; הרוב הדרוש לפי סעיף קטן זה יהא דרוש להחלטות מליאת הכנסת בקריאה הראשונה. בקריאה השניה ובקריאה השלישית; "שינוי" לענין סעיף זה - בין מפורש ובין משתמע.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על סעיפים 57 עד 63.

1994

1.3.1998

<p>57. בחוקי־יסוד: הכנסת - (1) אחרי סעיף 9 יבוא:</p>	<p>תיקון חוקי־יסוד: הכנסת - מב 15</p>
<p>49. (א) הכנסת לא תאריך את תקופת כהונתה אלא בחוק שנתקבל ברוב של שמונים חברי הכנסת ואם נתקיימו נסיבות מיוחדות המונעות עריכת בחירות בעיתן; תקופת ההארכה לא תעלה על הזמן המתחייב מהנסיבות האמורות; בחוק כאמור ייקבע מועד הבחירות.</p> <p>(ב) מבלי לגרוע מהוראות סעיף 34, רשאית הכנסת, בהחלטה ברוב חבריה, להקדים את מועד הבחירות שנקבע לפי סעיף קטן (א), ובלבד שהמועד החדש לא יהיה מוקדם מהמועד לקיום הבחירות לכנסת לפי סעיף 9.</p> <p>(2) בסעיף 34, בסופו יבוא: "ברוב חברי הכנסת";</p> <p>(3) אחרי סעיף 45 יבוא:</p>	
<p>45. הוראת סעיף 45 תחול גם לענין שינוי סעיף 9(א).;</p> <p>(4) בסעיף 46, במקום "הרוב הדרוש לפי חוק זה לשינוי הסעיפים 4, 44 או 45" יבוא "הרוב הדרוש לפי חוק זה לשינוי סעיפים 4, 9, 34, 44 או 45".</p>	
<p>58. אחרי סעיף 33 לחוקי־יסוד: משק המדינה, יבוא:</p>	<p>תיקון חוקי־יסוד: משק המדינה - מב 5</p>
<p>33. (א) לא נתקבל חוק התקציב לפני תחילתה של שנת הכספים, רשאית הממשלה להוציא כל חודש סכום השווה לחלק השנים־עשר מהתקציב השנתי הקודם, בתוספת הצמדה למדד המחירים לצרכן, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.</p> <p>(ב) כספים לפי סעיף קטן (א) ייועדו קודם כל לקיום התחייבויות המדינה מכוח חוק, חוזים ואמנות; ביתרה תשתמש הממשלה רק להפעלת שירותים חיוניים ופעולות שנכללו בחוק התקציב הקודם.</p> <p>(ג) אין לשנות סעיף זה אלא ברוב חברי הכנסת.</p>	
<p>59. סעיפים 8 ו־9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948 - בטלים.</p>	<p>תיקון סעיפת סדרי השלטון והמשפט - מב 17</p>
<p>1.3.1998</p>	<p>1994</p>

ממשלה

60. בפקודת הראיות [נוסח חדש] התשל"א-1971, בסימן ג' שבפרק ב', לפני סעיף 20 יבוא:
 תיקון פקודת הראיות - מס' 10

19.A. (א) מסמך הניתן על ידי הממשלה, ייחתם בידי ראש הממשלה או בידי שר שראש הממשלה הסמיכו לכך, או בידי מזכיר הממשלה.
 (ב) אישור בכתב של מזכיר הממשלה שהממשלה עשתה דבר פלוני ישמש ראיה שאכן נעשה הדבר כאמור באישור.

61. חוק-יסוד: הממשלה - בטל.
 ביטול חוק-יסוד: הממשלה

62. (תיקוני חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב] התשכ"ט-1969).
 תיקון חוק הבחירות לכנסת - מס' 27

63. (א) הוראות חוק-יסוד זה יחולו על בחירת ראש הממשלה ועל כינון הממשלה, החל מהבחירות לכנסת הארבע-עשרה ואילך.
 (ב) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א), תהא תחילתו של חוק-יסוד זה ביום שייכנס לכהונתו ראש הממשלה שנבחר כאמור בסעיף קטן (א).
 תחילה ותחלה

64. (א) ביום תחילתו של חוק-יסוד זה רואים כאילו הוכרז מצב חירום על פי סעיף 49(א) לחוק-יסוד זה.
 (ב) כל חיקוק שנקבע בו כי תוקפו יהיה כל עוד קיים מצב חירום שהוכרז לפי סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, יעמוד בתוקפו כל עוד קיים מצב החירום כאמור בסעיף קטן (א).
 (ג) כל חיקוק שמדובר בו במצב חירום שהוכרז לפי סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, יראו כאילו מדובר במצב חירום שהוכרז על פי סעיף 49(א) לחוק-יסוד זה.
 הוראות מעבר

65. חוק זה יפורסם תוך שלושים ימים מקבלתו.
 פרסום

יצחק שמיר
 ראש הממשלה

דב שילנסקי
 יושב ראש הכנסת

חיים הרצוג
 נשיא המדינה

1. הבוונה לחוק יסוד: הממשלה משנת התשכ"ח.
 2. התיקונים שולבו כאותו חוק.